

Ainekava

Saksa keel 10.-12. kl

Õppesisu ja keeleteadmised kursuste kaupa

1. kursus

Inimene ja ühiskond.

Inimene kui indiviid: inimese loomus ja käitumine, vastuoludesse sattumine; iga inimese kordumatu eripära; väärtushinnangud, vaated elule ja ühiskonnale; abielu ja perekond, rollid perekonnas, kodu ja kasvatus; sõpruskonnavälised suhted, sotsiaalsed probleemid. Loomade roll ühiskonnas, probleemid.

Harrastused ja kultuur, reaalsed hobid, nende harrastamine.

2. kursus

Inimene ja ühiskond.

Inimsuhted: isiklikud, emotsionaalsed; sotsiaalsed; erinevad inimesed ja rahvad (keele- ja kultuurierinevused, käitumistavad, kõlblusnormid); abielu ja perekond, rollid perekonnas, kodu ja kasvatus.

Eesti ja maailm.

Eesti keel ja eesti meel: rahvuslik identiteet; kultuuritraditsioonid; kodukoha lugu.

Keskkond ja tehnoloogia.

Geograafiline keskkond: keskkonna ja inimese suhted; saasteallikad; loodusliku tasakaalu kadumisest tingitud ohud keskkonnale ja inimestele; kliima ja kliimamuutused; keskkonna jätkusuutlik areng.

Haridus ja töö.

Haridussüsteem ja õppimisvõimalused Eestis ja õpitava keele maades.

Tööturg, elukutsevaliku võimalused, töö otsimine, hooajatööd.

Keeleteadmised 10.klassi lõpuks:

- nimisõna: soo määramine (rakendamine aktiivselt).
- asesõna: isikuliste ja omastavate asesõnade käänamine (*Nominativ, Akkusativ, Dativ*) ja kasutamine, umbmäärased asesõnad *man, jeder, jemand, niemand, etwas, nichts, alle(s)*.
- omadussõna: omadussõna öeldistäite ja täiendina, võrdlusastmed, *als* ja *wie* kasutamine,
- omadussõna substantiveerimine, käänamine.
- tegusõna: käskiv kõneviis (moodustamine ja kasutamine).
- arvsõnad ja mõõtühikud.

4. kursus

Keskkond ja tehnoloogia.

Tehnoloogia: teadus- ja tehnikasaavutused ning nende rakendamine igapäevaelus;

Teabekeskkond: infootsing ja -vahetus; keeletehnoloogilisi rakendusi igapäevaelus;

elektroonsed sõnastikud, keeleõppematerjalid, arvutipõhine keeleõpe, tõlkeabiprogrammid;

Biotehnoloogia igapäevaelus: olmekeemia, kosmeetika- ja toiduainetööstus.

Õpitavat keelt kõnelevad maad.

Kultuur ja tavad, rahvusvahelised suhted.

Harrastused ja kultuur.

Spordialad, infoühiskond, muusika.

5. kursus

Eesti ja maailm

Eesti riik ja rahvas: omariiklus ja kodanikuks olemine, riigikaitse; geograafiline asend ja kliima; rahvastik: põhirahvus, muukeelne elanikkond, uusimmigrandid; mitmekultuuriline ühiskond; loodus ja looduskaitse, loodusrikkused, kliima, maa ja linn, urbaniseerumine.

Inimene ja ühiskond.

Elulaad ehk olemise viis (nt loodushoidlik ja inimsõbralik, tervislik); inimolemus.

Kultuur ja looming.

Kultuuritraditsioonid ja tavad: rahvapärимused, muistendid, muinasjutud, vanasõnad ja kõnekäänud kui rahvatarkuse varamu; erinevate rahvaste kultuuritraditsioone, tavasid ja uskumusi.

Keeleteadmised 11.klassi lõpuks:

- asesõna: näitavate ja siduvate asesõnade käänamine ja kasutamine, umbisikuline asesõna es kindlates väljendites.
- tegusõna: reegliääraste ja ebareegliääraste tegusõnade põhivormid, modaaltegusõnade tähendus ja kasutamine infinitiiviga ja põhiverbina,
- täismineviku moodustamine, indikatiivi ajavormide moodustamine ja kasutamine, konjunktiivi aktiivivormide moodustamine, konjunktiivi kasutamine soovide ja võimalikkuse väljendamiseks, irreaalsetes, tingimus- ja võrdluslausetes;
- passiiv *Vorgangspassiv*, *Zustandspassiv*, *von ja durch* kasutamine
- kesksõnad *Partizip I ja Partizip II*
- tegusõnade rektsioon
- infinitiivi kasutamine partikliga *zu* ja ilma, infinitiivkonstruktsioonid.

7. kursus

Õpitavat keelt kõnelevad maad.

Valitsemiskord, kultuur, ajalugu.

Haridus ja töö.

Haridus: riiklikud ja eraõppeasutused, koolitused; kohustuslik kooliharidus, iseõppimine; koolikeskkond ja -traditsioonid; noorteorganisatsioonid; edasiõppimisvõimalusi Eestis ja välismaal; elukestev õpe.

Tööelu: teadlik eneseteostus; elukutsevaliku võimalusi ja karjääri planeerimine; töötamine: eluloo (CV) koostamine, tööleping, töövestlus; töö kui toimetulekuallikas; raha teenimine (nt sissetulekud ja väljaminekud, hinnad); tööpuudus; vastutustundlik suhtumine oma töösse; hoolivus enese ja teiste suhtes; töötaja ning tööandja õigused ja vastutus, ametiühingud, katseaeg, osalise või täisajaga töö, puhkus; suhted töökollektiivis.

Kultuur ja looming.

8. kursus

Inimene ja ühiskond.

Inimestevaheline suhtlus: suhtlusvahendid: loomulik keel ja kehakeel (sõnavalik, žestid, miimika jne); meedia kui suhtluskanal ja –vahend; traditsioonid.

Ühiskond kui eluvalduste kogum: majanduselu: tõusud ja mõõnad, heaoluühiskond; sotsiaalsfäär, elatustase, heategevus; ebaterved eluviisid, kuritegevus.

Kultuur ja looming.

Kultuur kui looming: looming: kirjandus, kultuuritegelased, reklaam ja selle roll, infoühiskond ja selle probleemid, kujutav kunst, helilooming, arhitektuur, tarbekunst ja käsitöö jne; rahva ajalooline kultuurimälu; loova mõtte arendamine kogemuse kaudu;

loomeprotsessi soodustavad või takistavad tegurid (nt olme, perekond, ühiskonnakord, tavad).

Keeleteadmised 12.klassi lõpuks

- nimisõna: mitmuse moodustamise tüübid, homonüümsete nimisõnade mitmus (passiivselt), ainsuses ja mitmuses kasutatavad nimisõnad, nimisõna käändkonnad.
- eessõna: eessõnad daativi ja akusatiiviga, eessõnad daativiga, eessõnad akusatiiviga, eessõnad, genitiiviga.
- määrsõna: koha- aja- viisi- hulga- ja põhjusemärsõnad, määrsõnade võrdlusastmed.
- lauseõpetus: lihtlause, jaatavad ja eitavad küsilause, lauseliikmed, lause mudelid pöördelise vormi asukoha järgi: verb esimesel, teisel ja viimasel kohal; lihtlause: rindlause ja rinnastavad ning alistavad sidesõnad;
- sõnatuletus: liitsõnade moodustamine, nimisõnade järelliited, omadussõnade järelliited, nimi- ja omadussõnade eesliited, tegusõnade lahutatavad või lahutamatud eesliited
- õigekiri: suur ja väike algustäht; punkt, koma, küsi- ja hüüumärk lause lõpus, ja koma loetelus ja lihtlause.
- artikkel: umbmäärane ja määrav artikkel, artikli puudumine, artikli kasutamine üldnimedega, ainenimedega, abstraktsete nimisõnadega, geograafiliste ja isikunimedega.